

KILDEVÆLDSPARKEN UDVIKLINGSPLAN 2019

MAJ 2019

KILDEVÆLDSPARKEN UDVIKLINGSPLAN 2019

MAJ 2019

Udviklingsplan for Kildevældsparken
Maj 2019

Projektledelse

Projektledere: Karen Bay Lindkvist, Susanne Henriksen og
Tine Scholkmann

Teknik- og Miljøforvaltningen, Byens Drift, Center for
Driftsudvikling.

Rapporten er udarbejdet af

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen v.
Karen Bay Lindkvist, Susanne Henriksen og Tine Scholkmann

Med bidrag fra medarbejdere i

Teknik- og Miljøforvaltningen:

Emil Rosenstrøm, Beplantningsudvikler, Center for Drifts-
udvikling

Cæcilie Aamand Gervin, Biolog, Center for Miljøbeskyttelse

Signe Dragenberg, Byrumsforvalter, Centeradministration
Drift Nord

Kort og grafisk tilrettelæggelse

Kort og grafisk tilrettelæggelse er udarbejdet af Karen Bay
Lindkvist, Teknik- og Miljøforvaltningen

Fotos

Karen Bay Lindkvist, Teknik- og Miljøforvaltningen

Publikationen

Kan downloades fra www.kk.dk/publikationer

Tryk

KK Printpartner

Trykt på svanemærket papir

INDHOLD

1. INDLEDNING	6
2. HOVEDMÅL FOR PLANPERIODEN	8
2.1 Rekreative udviklingsmuligheder	9
2.2 Landskabelige udviklingsmuligheder.....	10
3. ADMINISTRATIVE FORHOLD.....	12
3.1 Beliggenhed og afgrænsning	12
3.2 Ejerforhold	13
3.3 Kort historisk rids	14
3.4 Fredningsforhold	14
3.5 Lovgivning	17
3.6 Kommunale planer og strategier	17
3.7 Vandhandleplan.....	18
3.8 Klimatilpasningsplan	18
3.9 Retningslinjer for arrangementer og aktiviteter.....	19
4. ANALYSE AF OMRÅDET.....	20
4.1 Rumlighed, visuelle træk og barrierer	20
4.2 Bevægelsesmønstre og trafik	23
4.3 Kulturhistoriske spor.....	26
4.4 Interessenter og brugere	26
4.5 Funktioner og mødesteder.....	26
4.6 Vegetation	26
4.7 Sø	27
4.8 Biodiversitet.....	28
4.9 Invasive arter.....	28
4.10 Klimatilpasning.....	29
5. UDVIKLINGSMULIGHEDER.....	30
5.1 Rekreative udviklingsmuligheder	30
5.2 Landskabelige udviklingsmuligheder.....	32
6. Litteratur	39
7. Bilag.....	41
Bilag 1 Eksisterende forhold	
Bilag 2 Fremtidige forhold	
Bilag 3-4 Handleplan for beplantning	

1. INDLEDNING

Denne udviklingsplan for Kildevældsparken er udarbejdet i 2018-19 og er gældende indtil den afløses af en ny plan. Kildevældsparken er fredet i henhold til Naturfredningslovens bestemmelser med deklaration af 29.10.2009. Som en del af fredningsbestemmelserne skal der udarbejdes en plejeplan for parken. I Københavns Kommune kaldes disse plejeplaner for udviklingsplaner, da de både beskriver hvilke plejetiltag, der bedst understøtter parken fremadrettet samt beskriver hvilke muligheder, der er for parkens udvikling.

Planens formål er generelt at sikre, at området edbliver med at være park samt at opretholde og muliggøre en forbedring af dets rekreative, landskabelige og biologiske værdier. Desuden skal fredningen medvirke til at fastholde almenhedens ret til færdsel i området samt at sikre parkens anvendelse til fritidsformål.

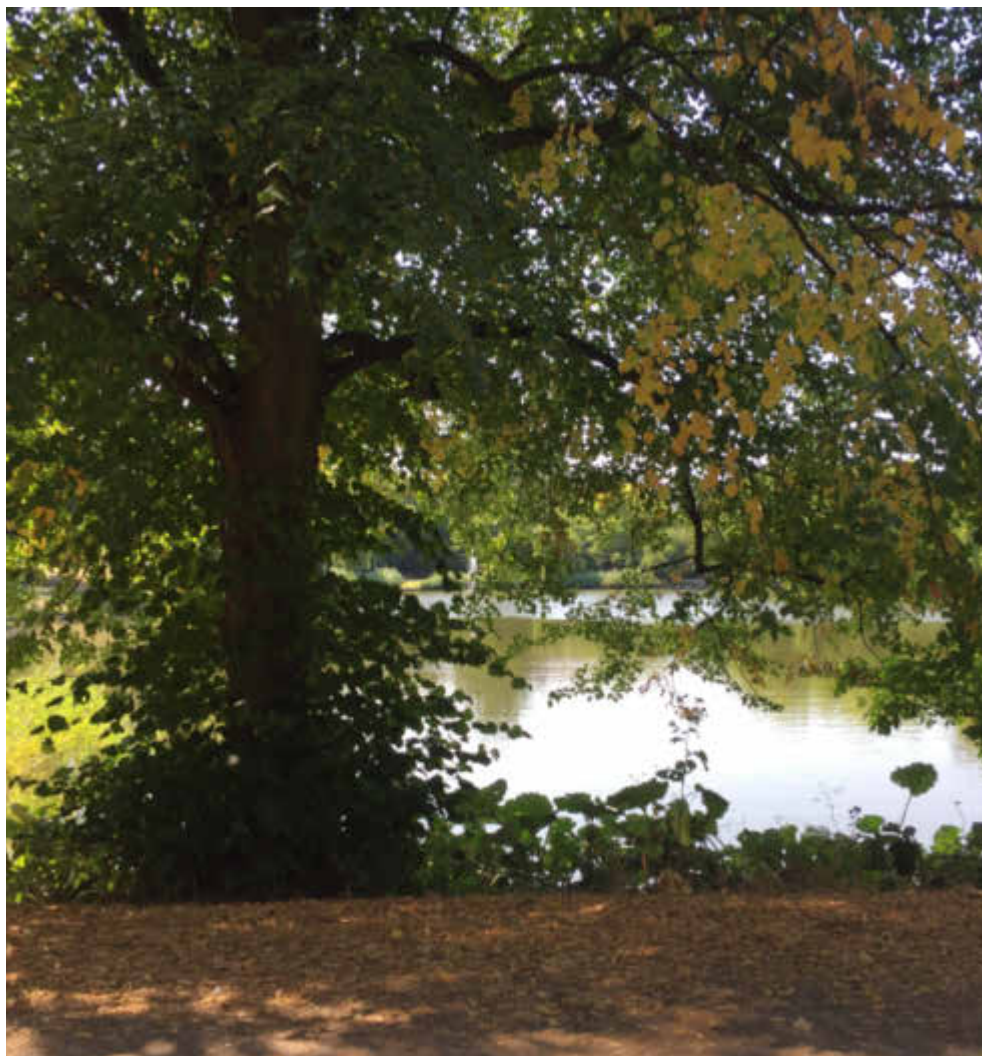
Udviklingsplanen er et administrationsgrundlag, der fastlægger hvilke pleje- og udviklingsinitiativer, der vil være hensigtsmæssige at gennemføre for at opfylde fredningens formål. Det er et grundlæggende vilkår, at der ikke følger økonomiske midler til realisering af mulige udviklingstiltag ved udarbejdelsen af en udviklingsplan. Det er derfor ikke muligt at sige, om udviklingstiltagene kan realiseres og i givet fald hvornår. Nogle indsatser kan igangsættes uden finansiering (omlægning af pleje), mens realisering af andre kræver finansiering. Disse økonomiske midler skal primært findes ved de årlige budgetforhandlinger samt ved omlægning af driftsmidler, eventuelt særlige plejemidler eller eksterne midler.

Den primære målgruppe for udviklingsplanen er Københavns Kommunes medarbejdere, der skal anvende den som administrationsgrundlag for forvaltningens arbejde. Her tænkes især på byrumsforvalterne i Byens Drift samt medarbejdere i Byliv og Københavns Kommunes fredningstilsyn i Byens Anvendelse. Den sekundære målgruppe er interessenterne som fx lokaludvalg, foreninger, organisationer og andre, der har interesse i den nuværende og fremtidige anvendelse og udvikling af parken.

Udarbejdelsen af nærværende udviklingsplan er sket i samarbejde med interne og eksterne parter. En væsentlig samarbejdspartner og høringspart var parkbrugerrådet. Rådet var sammensat af repræsentanter for de høringsberettigede parter i henhold til fredningen samt repræsentanter for omkringliggende foreninger og organisationer. En stor tak skal gives til Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Lokalfåd, Kulturcenter Kildevæld, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen for Hovedstadens Forskønnelse, Cyklistforbundet København, Miljøpunkt Østerbro, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Handicap Forbund, Friluftsrådet København, den bemandede legeplads i Kildevældsparken, Boligforeningen AAB, Danmarks Idrætsforbund København samt Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd.

I parkbrugerrådet har der været afholdt to parkbrugerrådsmøder og herudover har der været afholdt et offentligt parktræf, hvor ca. 15 personer deltog.

Planen er forelagt Det Grønne Råd i København i maj 2019.

De solitære træer på søens kant er karakteristiske for Kildevældsparken

2. HOVEDMÅL FOR PLANPERIODEN

Kildevældsparken er en lokal park for de borgere, der bor i området. Parken har en bred brugergruppe, da den både rummer en bemandet legeplads, spadsér-stier, hundeløbegård, et aktivitetsbånd samt mange bænke og et par borde/bænkesæt til ophold i det grønne. Parkens ubetingede centrum er Kildevældssøen, og omkring selve søen er ro og rekreative aktiviteter i højsædet. Den bemanede legeplads, Aktivitetsbåndet mod nord og hundeløbegården er afskærmet af tæt kantbeplantning. Jo højere aktivitetsniveau, jo tættere beplantning adskiller den rolige park og de mere livlige aktiviteter. Det er planens formål at beskytte og bevare Kildevældsparkens nuværende landskabelige og rekreative kvaliteter - herunder fastholde den centrale del af Kildevældsparken som et roligt åndehul i et tætbeholdt byområde. Under hensyntagen hertil kan der tilføres nye naturelementer, udvikles nye rekreative tilbud og skabes øget tilgængelighed for alle borgere.

I de seneste år har en række anlægsprojekter præget området omkring Kildevældsparken, heriblandt klimatilpasningsprojektet af Skt. Kjelds Plads og Bryggervangen, Kulturcenter Kildevæld ved Kildevældsskolen samt anlæggelsen af 'Frisporet' som grøn aktivitetssti i den nordlige del af parken. Midt i dette ligger Kildevældsparken med søen som et roligt åndehul i den hvirvlende by. Det er vigtigt, at denne udviklingsplan tager højde for disse forandringer, så Kildevældsparken også fremadrettet fremstår som kvarterets grønne hjerte.

Udsigten på tværs af søen til Kildevældskirken er særlig for Kildevældsparken. Det er vigtigt, at de eksisterende sigtelinjer bibeholdes, således at beplantningen indrammer udvalgte åbninger, hvor der er fine kig til kirken.

Udviklingsmulighederne i de orange bokse omhandler rekreative tiltag.

Udviklingsmulighederne i de grønne bokse omhandler tiltag for landskab og natur.

For listen af udviklingsmuligheder gælder følgende:

Tiltag markeret med * kræver en vurdering af fredningstilsynet i Københavns Kommune for at afgøre om tiltaget vil kræve dispensation fra fredningen

Tiltag markeret med ** kræver fredningstilsynets vurdering ift. Naturbeskyttelseslovens §3.

2.1 Rekreative udviklingsmuligheder

Adgangsforhold og tilgængelighed

Terrænet ved indgangen fra Bellmanskade kan bearbejdes for at øge tilgængeligheden ind til parken

Enkelte låger indtil parken kan fjernes for at øge tilgængeligheden for kørestolsbrugere, gangbesværede mv.

Ledelinjer kan etableres i belægningen af hensyn til svagtseende

Stier

Stierne kan genoprettes - grus fastholdes som belægning i den romantiske del af parken

Der kan ske en reetablering af asfalten på sti og trappe til den bemandede legeplads fra Vognmandsmarken

Bygninger og tekniske installationer

Eksisterende toiletter på den bemandede legeplads kan omdannes til handicaptilgængelige toiletter (se ovennævnte betingelser, evt*)

Leg og bevægelse

Der kan etableres tribune med siddepladser ved den bemandede legeplads' boldareal

På den bemandede legeplads kan etableres ny belægning, fx gummibelægning eller faldunderlag samt motionsredskaber*

Skiltning og information

Der kan opsættes skilte med information om parkens fugleliv og problemer ved fuglefodring

Informationstavler og skiltning skal følge Københavns Kommunes skiltestrategi

Ophold og mødesteder

Der kan opsættes flere borde/bænkesæt med grill i parkens nordøstlige hjørne

Bænkene langs søen er monteret for lavt. Disse bør genmonteres i terræn for at sikre almindelig siddehøjde

Der kan ske en generel opdatering af byinventar herunder renovering af bænke i den romantiske park og på legepladsen

Århusbænke bør fastholdes

Der kan suppleres med interiør til hundeaktiviteter i hundegården

2.2 Landskabelige udviklingsmuligheder

Beplantningudvikling solitære træer og trærækker

Lindealléen i Frisporet skal fastholdes og der kan genindplantes, hvis mere end 30% af træerne mangler

Avnbøg, eg og hængepil skal fastholdes som signaturtræ for parken. Andre arter, såsom el, kan i enkelte tilfælde erstatte ask og pil omkring søen

Flere ask i parken er aldrende. De kan på sigt erstattes af hjemmehørende eller tilpassede arter uden hyppigt forekommende sygdomme

Der kan efterlades dødt ved i form af torsoer efter fældning af syge træer, i begrænset omfang

Beplantningudvikling af busketter

Kanten af busketter omkring den romantiske park skal fastholdes

Der bør etableres tæt beplantning langs Kulturcenter Kildevæld for at styrke den grønne ramme om den romantiske park, et hegn kan sættes mens beplantningen etableres. Der kan indplantes arter, som er tilpasset faunaen og en mindre procentdel prydderter

I Frisporet kan plantes buske med spiselige frugter

Der kan genindplantnes i det hullede beplantningsbælte mellem Frisporet og den romantiske del af parken. Et af hullerne ca. på midten bør bevares for at sikre sig til Kildevældskirken og sammenhæng mellem Frisporet og resten af parken

Der kan ske strategiske rydninger i buskettet, der afgrænser parken mod Vognmandsmarken, Bryggervangen og Bellmansgade for at fastholde sigtelinjer til Kildevældskirken

Aldrende busketter fx ved søen og parkens østlige kant mod skolen kan forynges eller udskiftes

Der kan indplantes skyggetålende buskarter (fx taks, hassel, dværgmispel og fjeldribs) i kantbeplantning mellem boligforeningen Vognmandsmarken og legepladsen

Ved boligforeningen Vognmandsmarken kan det yderste hegn og resterne af hækken fjernes

Snebær kan ryddes og erstattes af hjemmehørende eller for faunaen tilpassede arter

Der kan plantes slyngplanter (fx rådhusvin, vildvin eller gedebled) eller hæk langs hegnene omkring parken for at begrønne dem

Der kan efterlades bunker af kvas i busketter for at fremme biodiversiteten

Ved udfald af avnbøg i den romantiske parks grønne kant kan der indplantes lysåbne træer (fx eg, røn, robinie og fyr). Avnbøg, som signaturtræ bør stadig være til stede i større busketter

Bepplantningsudvikling planer og lysåbne naturtyper

Brugsplæner skal bevares som en del af udtrykket i den oprindelige park

Naturgræs, fælledgræs eller blomstereng kan etableres udvalgte steder til gavn for biodiversiteten. Naturgræsmåtter kan forsøgsvis anvendes på stærkt skrånende brinker

Søen og dens brinker

Kantsikring langs søen bør genetableres

Der kan etableres stauder, naturgræs, naturlignende bredvegetation langs søbredden

Aldrende træer eller grene, der falder i søen, kan blive liggende for at øge biodiversiteten

Søen kan oprensnes** og fredfisk kan bortfiskes**

Der kan etableres flydende fugleøer, bredmåtter eller flydende plantekurve, der forankres i søen*

Biodiversitet

Der kan opsættes fuglekasser til småfugle

Der kan opsættes insekthoteller

Stien omkring søen er indrammet af tæt beplantning

3. ADMINISTRATIVE FORHOLD

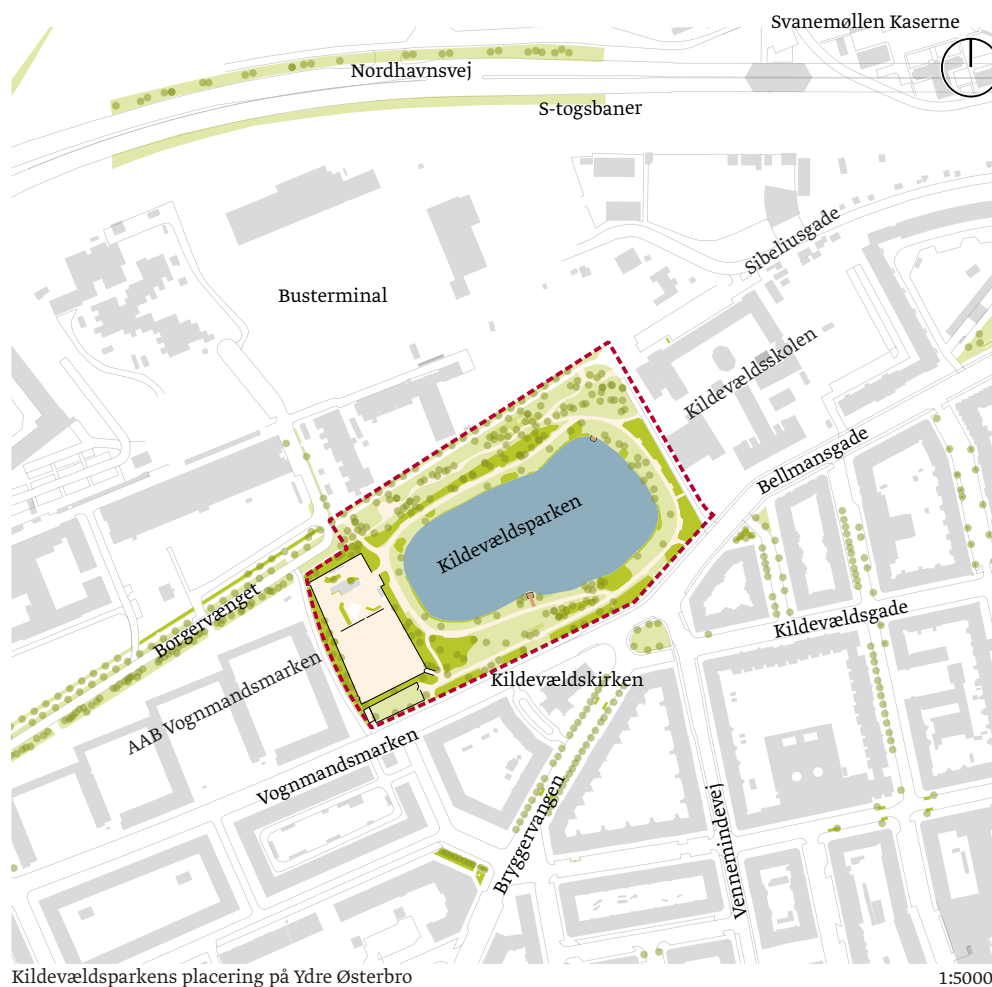
3.1 Beliggenhed og afgrænsning

Kildevældsparken ligger på Ydre Østerbro og parken afgrænses af Vognmandsmarken og Bellmannsgade mod syd, boligforeningen AAB Vognmandsmarken mod vest, Borgervænget mod nord samt Kildevældsskolen mod øst. Nord for Borgervænget ligger Ryparken Station, hvor S-togs linjerne og Nordhavnsvej gennemskærer området og afkobler det fra den nordlige del af byen. Kildevældsparken er ca. 3 ha, heraf optager Kildevældssøen 1,3 ha og er parkens absolutte centrum, som aktiviteterne drejer sig omkring.

Kildevældsparken ligger som en lille, blå/grøn oase midt i det tætbebyggede Østerbro. 800 meter syd for Kildevældsparken ligger Fælledparken med et rigt og alsidigt aktivitetsniveau. Dette forstærker Kildevældsparkens status som en lokal park, hvor ro, fordybelse og nærvær er i højsædet. I løbet af de sidste 5 år har nye anlægsprojekter ændret både parken og de omkringliggende byrum. Kildevældssøen og de romantiske landskabsrum omkring søen skal fastholdes, så parkens udtryk står som et uforanderligt helle midt på Østerbro.

3.1.1 Frisporet

I 2016 blev frisporet anlagt i den nordligste del af Kildevældsparken. Før anlæggelsen var dette område udlagt med plænegræs mellem det tætte krat ind til den romantiske park

3.3 Kort historisk rids

Kildevældsparken ligger i den nordlige del af Skt. Kjelds Kvarter. Kvarteret blev udbygget efter byplanlægningsforslag af stadsingeniør Charles Ambt og arkitekt Ulrik Plesner i 1896. Før dette var området udlagt til græsningsareal, og således kunne bryggerlaugets heste græsse på Bryggervangen, som var hele området fra Østerbrogade til Lyngbyvej samt fra Jagtvej til Vognmandsmarken. Området nord for Vognmandsmarken blev dels brugt til afgræsning af Vognmandslaugets heste samt ingeniørkasernen ved Svanemølle Kaserne. Charles Ambt og Ulrik Plesner havde Haussmanns revitalisering af Paris og Cerda-planen i Barcelona for øje, da Skt. Kjelds Kvarter blev anlagt med radialgader, boulevarder og fælles grønne parker. I lighed med Cerda-planen er Ydre Østerbro anlagt på bar mark og hægter sig på København. I dag præger de brede gaderum, radialgader og grønne åndehuller stadig kvarteret.

Kildevældssøen opstod før byudviklingen i forbindelse med udgravning af jord til anlæggelse af Frihavnen og Langeliniekanalen. Under udgravningen sprang der pludselig vand fra et vandførende lag i undergrunden. Søen ses derfor på kort allerede fra 1902. Selve parken blev anlagt i årene 1926-27, og den er fra starten anlagt med søen som det centrale element. Det er uvist, hvem der står bag den endelige plan for Kildevældsparken, men den er opført i tråd med tidens fremherskende idealer, hvor romantiske landskabshaver giver lys og luft til brokvartererne. Den romantiske del af parken har i dag stort set samme indretning, som da den blev anlagt. Enkelte større træer er fældet grundet alder, og nye er indplantet stort set samme steder. Legepladsområdet er fornyet i flere omgange og senest i 2009, og den nordlige del af parken, Frisporet, blev gennemgribende renoveret i 2016 i forbindelse med Områdefornyelse Skt. Kjelds Kvarter.

Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter forløb fra 2011 til 2016. I processen blev Skt. Kjelds Kvarter udpeget som Københavns Kommunes første Klimakvarter, hvor kvarterets byrum skulle være showcase for implementeringen af skybrudsplanen fra 2012. Således stod Tåsinge Plads færdig i 2015 og var dermed den første klimatilpassede plads i København. Områdefornyelsen stod også for omdannelsen af Kildevældsparkens nordlige areal, hvor et overskudsareal uden for parkens afgrænsende hæk blev omdannet til et aktivitetsbånd - deraf navnet Frisporet. Skt. Kjelds Plads og Bryggervangen er ligeledes under omdannelse til klimatilpasset plads og gadeforløb. Dette betyder en markant ændring og begrønning af strækningen, som næsten går fra Fælledparken til Kildevældsparken.

3.4 Fredningsforhold

Kildevældsparken er fredet efter naturbeskyttelsesloven med deklaration af 29.10.2009, der er en samlet fredning for 10 parker.

Fredningens formål er:

1. at sikre områderne som parkområder
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdernes rekreative, landskabelige og biologiske værdier under hensyntagen dels til anvendelsen til fritidsformål, dels til den historiske baggrund for områdernes udformning.
3. at fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i områderne og sikre områdernes anvendelse til fritidsformål.

Alle ændringer i parkens tilstand, herunder bebyggelse, terrænændringer eller ændringer i beplantningen, må kun udføres, hvis de er tilladt i fredningsbestemmelserne, i

Kortudsnit, Ydre Østerbro, 1876

Kortudsnit, Ydre Østerbro, 1902. Bemærk at Kildevældssøen er indtegnet

Kortudsnit, Ydre Østerbro, 1939

udviklingsplanen eller direkte af Københavns Kommune.

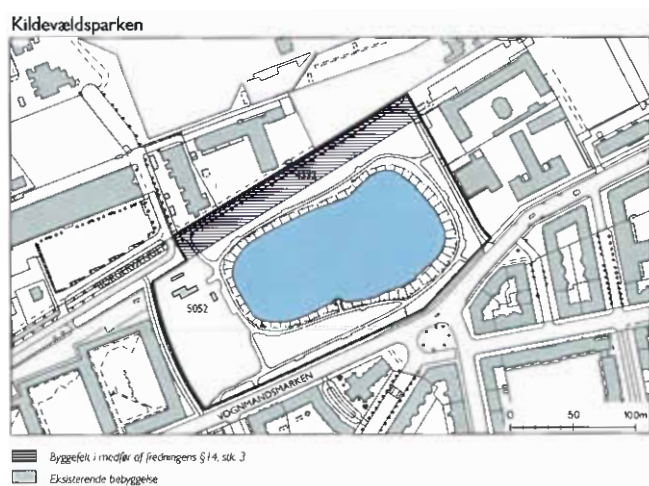
Foruden ovennævnte bestemmelser, der gælder for alle 10 parker, findes der bestemmelser, der alene relaterer sig til Kildevældsparken:

- At sejlads og fiskeri kun er tilladt med plejemyndighedens tilladelse
- At der gerne må foretages oprensning og regulering af vandstanden i søen, hvis formålet er en forbedring af vandkvalitet samt søens flora og fauna.

Det tidligere vejareal (Frisporet inkl lindealléen langs Borgervænget), der med fredningen er blevet en del af parken, er pålagt en særbestemmelse:

- På området, der er skraveret på nedenstående kort, kan opføres bygninger til offentlige institutioner og anlæg til almene formål. Udseendet af bygningerne skal harmonere med bygningerne på det tilstødende areal.
- Det beskrives desuden, at de eksisterende allétræer langs Borgervænget bør søges bevaret.

Lindealléen er desuden udpeget som ikoniske træer af Københavns Kommune.

3.5 Lovgivning

3.5.1 Planlov

Hele området ligger inden for byzone i planloven.

3.5.2. Naturbeskyttelsesloven §3

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages tilstandsændringer af bestemte naturtyper, f.eks. moser, enge og søer af en vis størrelse. Søen i Kildevældsparken er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

3.5.3 Artsfredningsbekendtgørelsen

I henhold til § 6, stk. 1, 2 og 4, bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (artsfredningsbekendtgørelsen) gælder endvidere, at kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar – 31. juli, at rovfugles og ugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. august samt at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november – 31. august.

3.5.4 Søbeskyttelseslinjen

Kildevældssøen er ikke omfattet af søbeskyttelseslinjen, da søen er 1,3 ha og dermed under grænsen på 3 ha, som søbeskyttelsesloven har fastsat som minimumsstørrelsen.

3.6 Kommunale planer og strategier

3.6.1 Kommuneplan

Den gældende kommuneplan fra 2015 udpeger parken som et O1-område, der anvendes til sports- og fritidsanlæg, parker, herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde, naturområder, kolonihaver samt de til områderne hørende drifts- og servicefunktioner. Faciliteter og service overfor publikum, herunder serviceerhverv, der understøtter publikumsbenyttelsen, skal indpasses af hensyn til helheden.

3.6.2 Lokalplan

Der findes ingen lokalplan for området. Dog er udarbejdet en foranalyse for en gang- og cykelforbindelse mellem Svanemøllen Kaserne og Sibeliushave. En sådan forbindelse kan påvirke cykel og gangtrafikken til og fra Kulturcenter Kildevæld og den grønne cykelrute, som gennemskærer Kildevældsparkens nordlige del ved alléen langs Borgervænget.

3.6.3 Strategi for bynatur i København

Strategien blev vedtaget i maj 2015. Indarbejdelse af strategien i udviklingsplanen er et led i kommunens arbejde for et grønnere København. Planens vision er:

- At skabe mere bynatur i København
- At øge kvaliteten af bynatur i København.

Begrebet 'bynatur' er i strategien en fælles betegnelse for alle levende væsner og vækster, som lever og findes i byen. Strategien opererer med de tre overordnede typer af grønne rum i byen, hvori bynatur findes. De tre typer er 'By- og gaderum', 'Parker og kirkegårde' og 'Naturområder'. Desuden er der defineret fem kvalitetsparametre: biodiversitet, klimatilpasning, funktionalitet, rumlighed og plejeindsats. Kildevældsparken ligger i kategorien 'Parker og kirkegårde', og den eksisterende biologiske mangfoldighed er begrænset.

3.6.4 Københavns Kommunes Træpolitik 2016-2025

Københavns Kommune vedtog i 2016 en træpolitik med det formål at sikre en prioritering af både nye og eksisterende træer i København - dog uden at det hindrer en udvikling af byen. Principperne i træpolitikken medtænkes i planerne for beplantningsudvikling i planområdet.

Træpolitikens fem principper:

Princip #1: Eksisterende træer skal som hovedregel bevares.

Princip #2: Særligt værdifulde træer i København skal udpeges og bevares.

Princip #3: Der skal plantes flere træer i København.

Princip #4: Der skal sikres gode vækstvilkår for både nye og eksisterende træer i København.

Princip #5: Der skal sikres et varieret træartsvalg i København.

3.7 Vandhandleplan

Københavns Kommunes Vandhandleplan fra 2015 beskriver Kildevældssøen som relativt dyb og uden vindeksponering, da den er lavtliggende. Desuden er der ikke hverken naturlig til- eller afløb, hvilket medfører, at alle tilførte næringsstoffer forbliver i søen og skaber iltfrie forhold og dårlig vandkvalitet. Eventuelle forundersøgelser vil vise, hvilke indgreb, der er optimale for at styrke vandkvaliteten i søen. Der vil antagelig blive tale om sedimentfjernelse og opfiskning af fredfisk.

3.8 Klimatilpasningsplan

Kildevældsparken er omfattet af Klimatilpasningsplanen 2011. Der er planlagt yderst begrænset brug af Kildevældssøen til skybrudshåndtering, da der ikke er hverken til- eller fraløb i søen og dermed begrænset mulighed for, at næringsrigt overfladevand kan udskiftes. Funktionskrav for koncentrationer i tilledningsvand til Kildevældssøen er gældende. Der er planer om at etablere overløb af tagvand fra Kulturcenter Kildevæld til LAR-området "Oasen" ved Kulturcenteret, med overløb til Kildevældssøen i tilfælde af skybrud.

Fremtidige klimatilpasningsprojekter med et eventuelt overløb til Kildevældssøen skal forholde sig til søens sårbarhed for næringsstofpåvirkning og dermed en eventuel negativ påvirkning af vandkvaliteten. Desuden skal det vurderes, om skybrudsprojektet i søen kræver dispensation fra fredningen og naturbeskyttelseslovens §3.

3.9 Retningslinjer for arrangementer og aktiviteter

Afholdelse af større arrangementer, offentlige arrangementer, filmoptagelser og lign. kræver tilladelse fra Teknik- og Miljøforvaltningen, som søges via Københavns Kommunes hjemmeside: www.kk.dk/arrangementer. Al form for salg og tjenesteydelser kan kun tillades fra boder og lign. samt ved arrangementer og forudsætter også tilladelse fra Teknik- og Miljøforvaltningen (søges førnævnte sted).

Arrangementerne vurderes i forhold til fredningen og de arealer der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3, hvor der er et generelt forbud mod tilstandsændringer. Desuden vurderes de i forhold til områdets bæreevne, hvad angår antal mennesker og mulighed for transport til og fra arrangementet.

Generelle retningslinjer for løbende aktiviteter er fastlagt i fredningen og ved nærmere aftale med Københavns Kommune.

Generelle retningslinjer for aktiviteter	
Fiskeri	Fiskeri er ikke tilladt. Teknik- og Miljøforvaltningen kan dog give tilladelse til fiskeri i forbindelse med miljø- og naturovervågning.
Sejlads og badning	Sejlads og badning er ikke tilladt. Teknik- og Miljøforvaltningen kan dog tillade sejlads i forbindelse med miljø- og naturovervågning samt pleje af området.
Hunde	Hunde er velkomne, men skal føres i snor, undtagen i hundeløbegården.
Trafik	Cykling må kun ske på de stier, der er udlagt som cykelstier i udviklingsplanen. Motoriseret kørsel er kun tilladt i forbindelse med driften af området. Teknik- og Miljøforvaltningen kan i enkeltstående tilfælde give tilladelse til motorkørsel i parken herunder handikapkørsel.

4. ANALYSE

4.1 Rumlighed, visuelle træk og barrierer

Kildevældsparken ligger som et grønt åndehul på Ydre Østerbro. Parken fremstår som en romantisk landskabshave, der orienterer sig mod Kildevældssøen. Randbeplantningen i Kildevældsparken er tæt med enkelte åbninger i sigtelinjerne mod Kildevældskirken. Parkens centrale del er søen med gangstier omkring. Beplantningen er tæt og skaber et klart afgrænset landskabsrum omkring Kildevældssøen - og når man bevæger sig igennem parken blandt andet ad den slyngede sti åbner forskellige views sig. Det er en kvalitet i parken, at man føler sig omgivet af beplantningen og skærmet fra byen. De klare afgrænsede landskabsrum, hvor parken er opdelt efter funktioner som hundeløbegård, legeplads, aktivitetsbånd og romantisk park, skal fastholdes, og den afgrænsende beplantning skal understøtte de eksisterende rum i parken. Der skal dog være mulighed for at åbne i beplantningen strategiske steder, for at højne sammenhængen i hele parken samt for at undgå at utilsigtede nedtrådte stier ødelægger beplantningen.

Hovedstien rundt om søen blev genoprettet i 2017, men søbredden er flere steder faldet sammen og trænger til genopretning. Stierne er grusbelagte og på stærkt skrånende arealer asfaltbelagte. Stiernes forfatning er generelt god, men løbende vedligehold og genopretning kan være nødvendig i planperioden.

Slynget romantisk sti i Kildevældsparken

4.1.1 Frisporet

Frisporet er anlagt i 2016 i forbindelse med Områdefornyelse Skt. Kjelds Kvarters arbejde. Området var før udlagt med plænegræs, og fremstod som et ikke-udnyttet grønt område - fuldstændig afskåret fra selve Kildevældsparken med tæt beplantning og hegn. I dag er hegnet fjernet, og beplantningen er åbnet enkelte steder. Dette har skabt en del uofficielle stier mellem de to meget forskellige grønne områder. Det vil være oplagt fremadrettet at styre disse stier ved fjernelse af beplantning i en smal åbning, således at de uofficielle stier erstattes af en enkelt, styret, officiel sti. Derved kan det undgås, at den resterende beplantning tager skade af de mange trampestier.

I Frisporet slynger en sti i gul teglbelægning sig ind og ud mellem beplantningen. Afgrænsede områder er udlagt som fælledgræs, hvor urter og højt græs er grundlag for stor biodiversitet. På sigt er det hensigten, at disse arealer udvikler sig til blomstereng. Herudover er der anlagt flere staudebede for ligeledes at højne biodiversiteten.

Store træstammer er vendt på hovedet og står som Enter (skulpturerne er inspireret af store bevægelige træer fra Ringenes Herre). Samtidig er de bosted for et rigt insektliv og er skulpturelle, stemningsgivende elementer i det nye grønne areal.

Små bakker, jernbanesveller, spiselige buske, klatretræer samt en labyrinth af kvashegn er med til at gøre Frisporet til en lille stribe af lidt vildere natur. Målgruppen for området er de 10-14-årige, som umiddelbart ikke har så meget plads i den centrale del af Kildevældsparken og på legepladsen, men som via nærheden til Kildevældsskolen bevæger sig meget i området.

Frisporet med Enter, aktivitetsbånd og Vild med Vilje

4.1.2 Bemandet legeplads

Området har været udlagt til friområde og legeplads siden parken blev etableret i 1927. Gennem årene er den blevet løbende renoveret og senest i 2009, og der blev etableret ny asfaltbelægning i 2017.

Siden 1939 har Københavns Kommune haft bemandede legepladser, primært henvendt til de børn, der ikke går i institution. I dag fungerer legepladserne desuden som uformelle integrationsmødesteder og varetager mange aktiviteter målrettet børn, der ikke går i institution samt almindelige børnefamilier uden for institutionernes åbningstider.

Bemandet legeplads

4.1.3 Hundeløbegård

Hundegården i Kildevældsparken er anlagt i 2016 samtidig med Frisporet. Den fremstår som et indhegnet fritløbsområde, og den benyttes flittigt. Det er muligt at udbygge inventaret til hundeaktiviteter i hundeløbegården, således at det fremstår mere attraktivt for brugerne.

Forvaltningens erfaringer fra hundegårde viser dog begrænset mulighed for at udbygge beplantningen i området, da det høje brugerpres umuliggør etableringen af ny beplantning.

Hundeløbegård

4.2 Bevægelsesmønstre og trafik

Kildevældsparken er en lokal park for borgerne i kvarteret. De primære indgange til parken ligger mod syd ved Vognmandsmarken. De nordlige indgange ligger mere skjult for enden af lukkede veje. En bylivstælling fra 2014 (litteraturlisten, side 38) viser dog, at langt de fleste kommer fra stien ved Kildevældsskolen samt fra Borgervænget og Sibeliushave. Dog opfattes INDGANG 1 (se nedenstående kort) ved Bellmansgade visuelt som hovedindgang.

Den bemandede legeplads i parkens vestlige hjørne tiltrækker mange brugere med stor diversitet i forskellige kulturelle baggrunde. Overgangen mellem park og legeplads er præget af lukket beplantning, der skærmer både den rolige park og det højere aktivitetsniveau på legepladsen.

Parkens østlige kant grænser op til Kildevældsskolen med Kulturcenter Kildevæld. Parken og legepladsen benyttes meget af børnefamilier udenfor skole- og institutionstid. Det forventes, at Kildevældsparken vil opleve et øget antal besøgende, når kulturcenteret åbner. Det er selvfølgelig glædeligt, at parken fortsat er en vigtig del af lokalområdet, men det øgede tryk forventes også at føre til et øget slid på parken.

4.2.1 Cykeltrafik

Den nordvestlige del af Kildevældsparken med alléen fra Borgervænget til Sibeliushave er i dag udlagt til cykel- og gangsti. Der er dog udfordringer med skiltningen, både hvor stien møder Borgervænget, og hvor stien møder Sibeliushave. Strækningen er i dag en del af Københavns grønne cykelruter og er også udpeget til fremtidigt at være en del af Supercykelstinet. Dette skaber betydelige udfordringer af flere årsager - stien er i dag

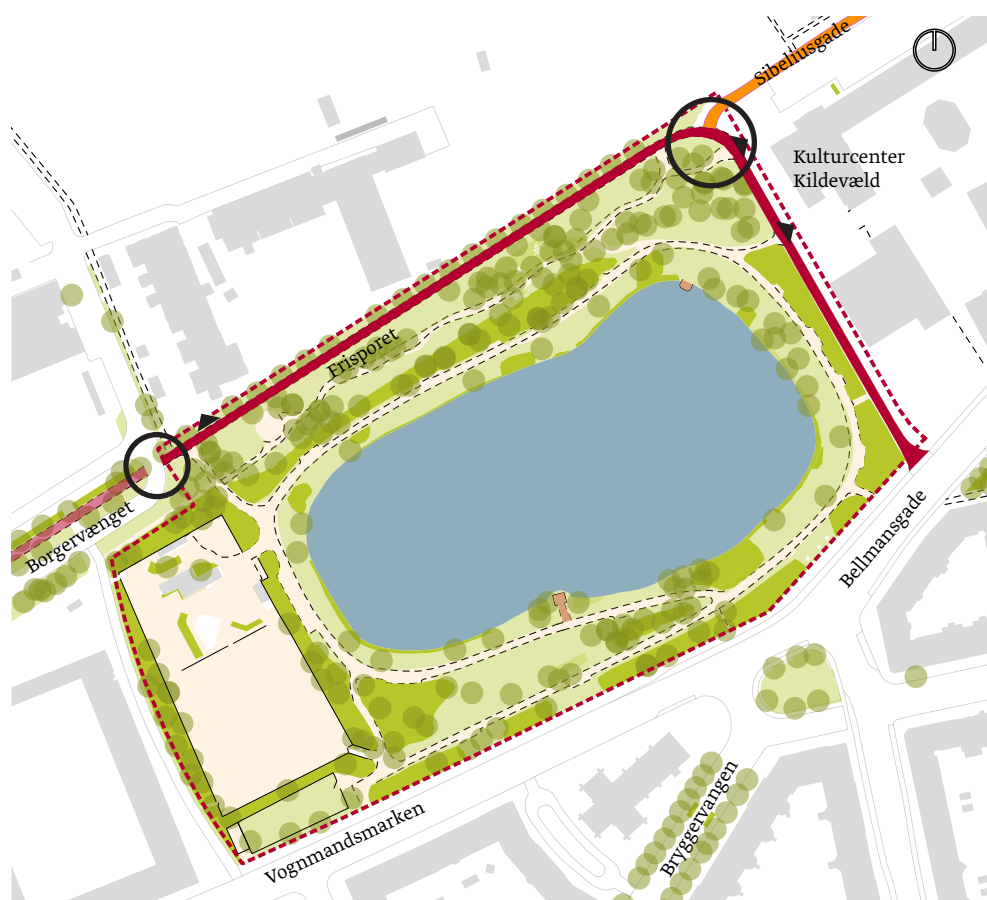
skolevej til Kildevældsskolen, der er institutioner med direkte adgang ud til cykelstien og stien mellem de to rækker af træer er meget smal, kun ca. 2,5 meter bred.

Supercykelstier er en del af plusnettet og skal normalt være 3 meter bredde.

Supercykelstier skal være nemme og sikre at cykle på. Grønne cykelruter, som indgår i plusnettet og som er dobbeltrettede, skal normalt være 3,5 meter bredde. Stien er derfor for smal til at opfylde de normale krav til en dobbeltrettet grøn cykelsti og kan heller ikke betegnes som nem og sikker. Da den samtidig er gangsti, er udfordringen kun større. Det er ikke en mulighed at gøre stien bredere ved at fælde den ene række af træer. Træerne skal bevares, da de er udpeget som ikoniske, er af æstetisk og rummelig værdi i parken og jf. fredningen skal søges bevaret. Hvis stien skal forbeholdes de cyklende, vil det forudsætte en anden mulighed for de gående. For at Frisporets slyngede sti skal kunne anvendes som gangsti hele året, bør dens teglbelægning udskiftes med en belægning, som ikke er glat om vinteren.

Mellem Bellmansgade og stien ved Kildevældsskolen er der i dag cykelparkering. Det forventes, at denne del af stien vil opleve større intensitet i brugen, når Kulturcenter Kildevæld står færdig. Det er derfor vigtigt at sikre, at der er plads til både fodgængere og cyklister, samt at parken ikke bliver brugt til uhensigtsmæssig cykelparkering.

Alléen ved Borgervænget og stien ved Kildevældsskole ligger inden for fredningens areal.

4.3 Kulturhistoriske spor

Kildevældsparken er et anlæg af sin tid. Den romantiske landskabshave, som var fremherskende i slutningen af det 19. århundrede og vel ind i det 20. århundrede, har sat sit præg på parken, hvor de slyngede stier giver nye views til søen og kirken, som man bevæger sig rundt i parken. Parken er anlagt samtidig med resten af kvarteret omkring starten af det 20. århundrede. Søen opstod ved udgravning til opfyldning ved Langelinie, og i mange år har der eksisteret en sejlivet myte om, at der befinder sig rester af et skinneanlæg samt et tipvognstog, som angiveligt er blev overrasket af de frembrydende vandmasser under udgravningen. Søen er dog blevet undersøgt ad flere omgange, uden at rester af dette er fremkommet. I parkområdet, Frisporet, er skinner, jernbanesveller mv. en del af indretningen, som en reference til yten om søen.

4.4 Interessenter og brugere

Parken anvendes primært af lokale borgere. Det er ikke en destinationspark, som Fælledparken, der ligger 800 m syd for Kildevældsparken, men derimod en rolig lokalpark, som bruges meget af hundeluftere, skolebørn, ældre samt børnefamilier. Omkring parken findes et stort antal institutioner som plejehjem, vuggestue/børnehave, skole og ungdomsklub for udviklingshæmmede, som alle har stor interesse i at bruge parkens rum i hverdagslivet.

4.5 Funktioner og mødesteder

Kildevældsparken har med sine forskellige parkrum både mange funktioner og utallige mødesteder. Særligt legepladsen og hundeløbegården er umiddelbare mødesteder, hvor man taler sammen, selvom man har forskellig baggrund og udgangspunkt. Omkring søen er samværet oftere tavs og mere parallelt. I godt vejr er alle bænke ofte optagede af parkbrugere, der nyder en lille, grøn pause i hverdagen.

4.6 Vegetation

4.6.1 Beplantningerne

Kildevældsparkens er anlagt som en prydpark. Det ses af vegetationens formgivning, i beplantningstyper og i artsvalg. Beplantningstyperne er solitære træer, allétræer langs Borgervænget, busketter med og uden overstandere, plæner foruden forskellige typer bunddække og stauder.

4.6.2 Allétræer og de solitære træer

Lindealléen stammer fra parkens anlæggelse, men er nu en del af Frisporet. Dens æstetiske og rumlige værdi ligger i dens struktur og aldersmæssige ensartethed. De solitære træer står både i Frisporet, i den oprindelige del af parken og omkring søen. De solitære træer har værdi som rumlige fixpunkter i parken, og de fungerer derfor som en vigtige del af parkens struktur. Særligt pil, ask og avnbøg er signaturtræer for parken. Jf. fredningen bør lindetræerne langs Borgervænget (lindealléen i Frisporet) søges bevaret. Men også parkens solitære træer vurderes i denne udviklingsplan at være bevaringsværdige af kulturhistoriske og æstetiske årsager. I Frisporet er der bl.a. indplantet magnolia, kirsebær og kvæde, og i den gamle del af parken er der indplantet robinie og fyr. Sydligt i parken grænser unge paradisæbletræer op til gangstien.

4.6.3 Busketter

Busketterne fungerer dels som parkens ydre kanter og dels som indre rumskabende elementer. Deres formål er at skærme parkens forskellige brugsmønstre og de forskellige æstetiske udtryk fra hinanden.

Busketter kan bestå af buske, busktræer (høje buske el. mindre og ofte flerstammede træer) og eller træer. De tre elementer udgør henholdsvis et busklag, et mellemlag og et kronelag. Busketter kan have forskellige kombinationer af disse lag. I Kildevældsparken har stort set alle busketter et busklag og eller mellemlag samt et kronelag.

Kronelaget i busketterne er primært domineret af avnbøg, samt bøg, birk, eg, ask, taks, pil, lind og kirsebær. I busk- og mellemlagene finder man ofte lige dele tilpassede arter og såkaldt hjemmehørende arter. Hvor tilpassede arter, såsom fx dronningebusk, står for herlighedsværdierne, vil hjemmehørende arter, fx slåen, pil og hyld, bidrage til grundlaget for faunaen. I busk- og mellemlaget findes desuden taks, guldregn, kristtjørn, buksbom, rynkeblad, benved, tjørn, elm, avnbøg, bøg, ahorn, kirsebærkornel, hyld, syren, rød kornel, pil, roser, liguster, dværgmispel, gedebled, dronningebusk, ribs, snebær, uægte jasmin, spirea og vårguld. Rosenbedene fungerer som prydbusketter.

Træerne i busketterne er generelt sunde, og det samme gælder busktræerne i mellemlaget. Nogle busketter er aldrende. Snebær er den dominerende art i busketternes busklag. Det skaber en tættere kant ud mod fx Vognmandsmarken, men snebær er også en udfordring for de andre arter og for diversiteten, fordi den breder sig voldsomt og skygger andre arter væk. Flere steder er der selvsåede træer/vildskud af særligt ask, ahorn og elm i busketterne. Som kronelag kan disse vildskud danne et begrænsende vækstvilkår, for buskarterne nedenunder, med deres skyggende trækroner. Nogle af vildskuddene har allerede dannet et kronelag, mens andre kan skabe et fremtidigt kronelag.

4.6.4 Plæner og lysåbne naturtyper

I Kildevældsparken er der en del brugsplæner, som parkbrugerne anvender til picnic, læsning og solbadning i sommermånederne. Ved søen er plænerne så stejle, at de er svære at opholde sig på, og derfor er de ubenyttede. Generelt er brugsplænerne i god stand, men ved søbrinkerne er de ved at erodere eller gro til, da driftsbeskæringer af busketterne er besværet pga. brinkernes dybe hældninger mod søen. Enkelte steder i parken bliver græsset driftet som naturgræs eller fælledgræs af hensyn faunaen.

4.6.5 Bunddække

Stauder og sommerblomster begrænses til Frisporer og rosenbedet i den romantiske park. Derudover er der enkelte steder et urtelag under busketter eller solitære buske/træer. Bunddækket i parken er begrænset i busketterne, da kronelaget de fleste steder er meget tæt. Enkelte steder findes bunddække af ramsløg, vorterod og skræppe.

4.7 Sø og brinker

Kildevældssøen har stejle brinker, der i udpræget grad trænger til genopretning. Den nuværende brink har en kant beklædt med træ. Der er ikke observeret nogen nævneværdig vegetation i søen, og bredvegetationen består primært af pilekrat med åbne græspartier imellem. Store solitære hængepil, ask og avnbøg omgiver søen og skaber en karakteristisk stemning og læ for vinden.

Kildevældssøens areal er opgjort til 1,3 ha og middeldybden er anslået til at være omkring 2,3 meter. Søens maksimale dybde er skønnet til at være omkring 4,3 meter og allerede 2-3 meter fra bredden er dybden 1,5 meter. Vandstanden varierer meget lidt fra år til år, og søen er ikke så sårbar over for tørke, da der hverken er naturligt til- eller afløb, men vandet kommer fra et vandførende lag i undergrunden. Der er etableret overløb fra søen til kloak, hvis vandstanden hæver sig voldsomt over normalen.

Vandkvaliteten er ringe og søen er meget næringsrig. Næringsstofferne stammer antageligt fra blade, jord, fugleekstremitter og nedbør. En anden årsag til søens dårlige vandkvalitet er, at den er dyb og ligger beskyttet mod vinden, således at søvandet ikke naturligt iltes. For at afhjælpe dette er der etableret et beluftningssystem, som har karakter af springvand. Beluftningen kører hele året og er med til at forhindre bundvendinger, lugtgener med videre, men er ikke kraftig nok til at ilte søen tilstrækkeligt.

4.8 Biodiversitet

Ved Fiskeøkologisk Laboratoriums undersøgelser i 2013 fandt man en tæt fiskebestand bestående af skaller, aborrer, karusser og suder samt krebsdyr. Der blev ikke registreret padder i søen. Bredvegetationen var desuden mager, og der blev ikke registreret nogen undervandsvegetation.

Søen tiltrækker et større antal fugle især gråænder og måger. Det er ikke mindst den udbredte fodring, der lokker disse fugle til. Eftersom der fodres, findes der langt flere fugle, end denne sø med omgivelser naturligt ville tiltrække. Også gråspurve og tamduer opholder sig meget omkring fodringsstedet. Af vandfugle i øvrigt ses blandt andet knopsvane, blishøne, grønbenet rørhøne, skarv og fiskehejre. Blishøne yngler desuden i søen, og knopsvane forsøger i hvert fald. Grønbenet rørhøne er også tidligere registreret som ynglende (DOFbasen). Manglen på vegetation langs bredden begrænser imidlertid sammen med forstyrrelse fra nogle af parkens gæster mulighederne for ynglende vandfugle. Træerne tiltrækker desuden allike, gråkrage, ringdue, husskade og forskellige småfugle, og for eksempel er korttået træløber, silkehale, trane, spurvehøg, havørn og rød glente blevet observeret i parken. Spurvehøg har hævdet territorium og gjort yngleforsøg i 2011 (DOFbasen).

Kildevældsparken huser endvidere en bestand af eger og en rig fauna af flagermus. Flagermus er beskyttede i henhold til habitatdirektivet, og er såkaldte bilag IV-arter. Bilag-IV arter er underlagt en generel beskyttelse, der retter sig mod arternes yngle- og rasteområder, der ikke må forringes, beskadiges eller ødelægges. Desuden må bilag IV-arterne ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forekomsten af tætte træbevoksninger, åbne arealer og vand giver fødegrundlag for alle de arter flagermus, som kendes fra Københavns grønne områder: Brunflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, trolldflagermus og vandflagermus. De gamle træer er potentielle rastesteder for træboende arter, dvs. de nævnte undtagen skimmelflagermus som raster i bygninger.

4.9 Invasive arter

Der er ikke registreret nogen invasive arter i parken i de seneste år.

4.10 Klimatilpasning

Kvarteret blev udlagt som udstillingsvindue for urban klimatilpasning med Klimakvarter under områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter (2011-2016). Kildevældssøen har i flere omgange været i spil som nedsivningsbassin for regnvand. Der er dog en række udfordringer ved dette, da der ikke er naturligt afløb fra søen, så alle næringsstoffer bliver i søen. Fremtidige klimatilpasningsprojekter skal tage hensyn til dette (se 3.8).

Konkret er der ved udviklingsplanens udarbejdelse planer om et mindre klimaprojekt nord for Kildevældsskolen, hvor der bliver etableret et nedsivnings- og forsinkelsesbassin til håndtering af tagvand fra skolen og Kulturcenter Kildevæld. Herfra er der overløb til søen i tilfælde af ekstremregn. Projektet er dog i en lille skala og er ikke vurderet til at påvirke søen nævneværdigt.

Kantbeplantning på søens stejle bredde i parkens sydøstlige hjørne

5. UDVIKLINGSMULIGHEDER

5.1 Rekreative udviklingsmuligheder

5.1.1 Adgangsforhold og tilgængelighed

For at øge tilgængeligheden i parken kan terrænet ved den østlige indgang ved Bellmanskade bearbejdes, så hældningen opfylder kravene til tilgængelighed i henhold til DS-Håndbog 105.2. Herudover kan lågen ved indgangen fjernes, og der kan etableres ledelinjer i belægningen.

Adgangsforhold og tilgængelighed

Terrænet ved indgangen fra Bellmanskade kan bearbejdes for at øge tilgængeligheden ind til parken

Enkelte låger indtil parken kan fjernes for at øge tilgængeligheden for kørestolsbrugere, gangbesværede mv.

Ledelinjer kan etableres i belægningen af hensyn til svagtseende

5.1.2 Stier

Nogle af stierne blev genoprettet i 2017. Hvis yderligere genopretning er påkrævet i løbet af planperioden, er dette muligt. Grus fastholdes som belægning i den romantiske del af parken, dog kan reetablering af sti og trappe til den bemandede legeplads fra Vognmandsmarken være med asfalt. I Frisporet er belægningen i gul tegl karaktergivende.

Stier

Stierne kan genoprettes - grus fastholdes som belægning i den romantiske del af parken

Der kan ske en reetablering af asfalten på sti og trappe til den bemandede legeplads fra Vognmandsmarken

5.1.3 Bygninger og tekniske installationer

De offentlige toiletter på den bemandede legeplads kan omdannes med handicaptilgængelighed for øje. Hvis det kun er bygningens indre, som ombygges, eller hvis omdannelsen medføre tilbygning på maksimalt 20 m², kan det ske uden dispensation fra fredningen. Et konkret forslag til omdannelse, som ikke opfylder de to nævnte betingelser, skal vurderes af fredningstilsynet i Byens Anvendelse for at afklare, om det forudsætter en dispensation fra fredningen.

Bygninger og tekniske installationer

Eksisterende toiletter på den bemandede legeplads kan omdannes til handicaptilgængelige toiletter (se ovennævnte betingelse, evt*)

5.1.4 Leg og bevægelse

Der kan opføres en mindre tribune i legepladsens sydlige hjørne ved boldbanerne til ophold og som uformelt mødested for de lidt større børn. Generelt kan legepladsens eksisterende interiør renoveres og udskiftes ved slid. I 2016 blev dele af boldbanerne renoveret med gummibelægning. Denne kan i planperioden renoveres eller suppleres, og der kan opsættes motionsredskaber. Når der foreligger et konkret projekt for tribunen og motionsredskaber, skal fredningstilsynet vurdere, om det forudsætter dispensation fra fredningen.

Leg og bevægelse

Der kan etableres tribune med siddepladser ved den bemandede legeplads' boldareal*

På den bemandede legeplads kan etableres ny belægning, fx gummibelægning eller faldunderlag samt motionsredskaber*

5.1.5 Skiltning og information

Generelt viser erfaringen i Københavns Kommune, at skiltning ikke er adfærdsregulerende. Derfor skal det overvejes nøje, hvorvidt en skiltning vil have den ønskede effekt. Da fodring af parkens fugle er omfattende, kan skilte med information om fuglene og problemerne ved fuglefodring dog opsættes. Fodringen medfører en betydelig tilførsel af næringsstoffer til søen samt at søens kantsikring og skråningernes planter bliver nedtrampet. Skiltning i parken skal følge nuværende eller fremtidige skiltningstrategier for Københavns parker.

Skiltning og information

Der kan opsættes skilte med information om parkens fugleliv og problemer ved fuglefodring

Informationstavler og skiltning skal følge Københavns Kommunes skiltestrategi

5.1.6 Ophold og mødesteder

Kildevældsparken er et lokalt mødested for områdets borgere. Den romantiske del af parken omkring søen har mange bænke, men kun få steder til at nyde madpakken og grille sin aftensmad. Det er derfor muligt, at opsætte flere borde/bænkesæt med grill ved søen i det nordøstlige hjørne.

Flere bænke langs søen er monteret for lavt. Disse bør genmonteres i terræn for at sikre almindelig siddehøjde. Der bør fortsat anvendes Aarhusbænke, da disse er signaturbænke for parken. Der kan ske en generel opdatering af byinventar herunder renovering af bænke i den romantiske park og på legepladsen,

Hundeløbegården skal fortsat være indhegnet, så løse hunde ikke løber ind i parken. Der kan etableres mere beplantning og interiør fx træstammer og træstubbe i hundeløbegården.

Ophold og mødesteder

Der kan opsættes flere borde/bænkesæt med grill i parkens nordøstlige hjørne

Bænkene langs søen er monteret for lavt. Disse bør genmonteres i terræn for at sikre almindelig siddehøjde

Der kan ske en generel opdatering af byinventar herunder renovering af bænkene i den romantiske park og på legepladsen

Aarhusbænke bør fastholdes

Der kan suppleres med interiør til hundeaktiviteter i hundegården

5.2 Landskabelige udviklingsmuligheder

5.2 Tiltag for udvikling og pleje af landskab og bynatur

Parkens beplantning er, som i mange andre af Københavns parker, ved at nærme sig 100 år, og der skal fokuseres på en målrettet etablering af en ny trægeneration. Mange af træerne kan stå i adskillige år endnu, men flere af de store træer har været og er angrebet af svampe, der nedbryder veddet. Disse træer skal på sigt fældes eller stynes af hensyn til sikkerheden.

Beplantningsudviklingen tager udgangspunkt i de kulturhistoriske rammer for stedet, og artsvalg skal understøtte dette.

5.2.1 Beplantningsudvikling af allétræer og solitære træer

Lindealléen i Frisporet skal fastholdes, og der kan genplantes, hvis mere end 30 % af træerne mangler. Hensigten er at sikre alléens struktur og funktion som rumlig markør.

Avnbøg, eg og hængepil skal fastholdes som signaturtræer for parken. Disse træer bør derfor også plantes som solitære træer i den romantiske parks indre del omkring søen ved udfald af de eksisterende træer. I enkelte tilfælde kan ask og pil dog erstattes med el. Pilene omkring søen er gamle, og et af disse er væltet ud i søen. Det kan blive liggende i vandet (se 5.2.4).

Almindelig ask er i flere tilfælde aldrende. Samtidig optræder sygdommen asketoptørre hyppigt hos almindelig ask. Derfor kan almindelig ask på sigt erstattes af andre blomstrende og hjemmehørende eller tilpassede arter uden kendte hyppigt forekommende sygdomme, fx manna-ask.

Ved fældning af syge træer kan disses torsoer efterlades i begrænset omfang for at fremme biodiversiteten.

Beplantningudvikling af solitære træer og trærækker

Lindealléen i Frisporet skal fastholdes og der kan genindplantes, hvis mere end 30% af træerne mangler

Avnbøg, eg og hængepil skal fastholdes som signaturtræer for parken. Andre arter, såsom el, kan i enkelte tilfælde erstatte ask og pil omkring søen

Flere ask i parken er aldrende. De kan på sigt erstattes af hjemmehørende eller tilpassede arter uden hyppigt forekommende sygdomme

Der kan efterlades dødt ved i form af torsoer efter fældning af syge træer, i begrænset omfang

5.2.2 Beplantningsudvikling af busketter

I den romantiske del af Kildevældsparken er den grønne kant af sammenhængende busketter afgørende for at opleve et indre parkrum, som netop kendetegner denne type park. Derfor skal der også fremadrettet arbejdes for, at denne grønne kant fremstår tæt og frodig.

Flere busketter er åbne pga. aldring fx på parkens østlige kant mod skolen og ved søen. Her kan der indplantes og foryngelsesbeskæres. Langs Vognmandsmarken og Bellmansgade er beplantningerne ligeledes udfordret af aldring og skyggende overstandere. Her kan tyndes ud i mellemlag og overstandere (ahorn og elm), og buskene kan foryngelsesbeskæres, og der kan genindplantes med de samme arter som hidtil. På strategiske steder mod Vognmandsmarken, Bellmansgade og Bryggervangen kan der dog ryddes i buskettet for at fastholde sigtelinjer til Kildevældskirken.

Kantbeplantning og trådhegnet er slidt og hullet mod boligforeningen AAB Vognmandsmarken. Her kan det yderste hegn og resterne af hækken fjernes. For at skabe lys og give plads til øget opvækst i busklaget mellem boligforeningen Vognmandsmarken og legepladsen kan der tyndes i mellem- og kronelaget blandt skyggearter som fx avnbøg, ahorn og elm. Der kan indplantes med skyggetolerante arter som fx hassel, taks, dværgmispel og fjeldribs. Hvis skygetræerne helt fjernes, bør der genplantes med træer, som er lysåbne i kronelaget fx almindelig røn og stilk-eg.

Aldrende busketter ved søen kan forynges eller udskiftes.

Det nye kulturhus grænser op til parkens nordøstlige hjørne, hvor beplantningen er åben. Det tillader passage for brugerne, og det slider på beplantningen. Her bør etableres en tæt beplantning for at styrke den grønne ramme omkring den romantiske del af parken. Et hegn kan etableres her for at kontrollere færdslen, mens kantbeplantningen etableres. I beplantningsbæltet mellem Kildevældsskolen og den romantiske park kan indplantes arter, som er tilpasset faunaen og en mindre procentdel prydderter.

Frisporet er adskilt fra resten af parken af et hullet beplantningsbælte med trampestier igennem. Her kan genindplantes for at lukke hullerne og forny beplantningsbæltet. Derved kan bæltets funktion som opdelende og rammesættende element forstærkes, og levevilkårene for smådyr forbedres. Dog bør der være åbent, strategisk på midten, hvor der sikres kik ud til Kildevældskirken, og sammenhængen mellem Frisporet og resten af parken sikres uden at de to rum flyder sammen. Åbningen kan også medvirke til at brugen af trampestierne begrænses eller undgås. I Frisporet kan plantes buske med spiselige frugter.

Parken har små og usynlige indgangspartier. Rydning af beplantning og udtynding af selvsåede/vildskud af ahorn, elm og spidsløn (jf. træpolitikken) kan skabe plads til en tydelig indgang mellem de to busketter omkring indgangspartiet overfor Bryggervangen. Det kan forbinde parken til klimasikringsprojektet på Bryggervangen.

Snebær kan på sigt ryddes eller udtyndes og erstattes med hjemmehørende eller for faunaen tilpassede arter af buske.

Hegnene omkring parken kan begrønnes ved at der langs disse plantes slyngplanter (fx rådhusvin, vildvin eller gedebled) eller hæk.

I busketterne kan efterlades bunker af kvas for at fremme parkens biodiversitet.

I den romantiske parks grønne kant er der flere skyggetræer, særligt avnbøg. Når avnbøg falder, kan de erstattes med lysåbne træer fx eg, røn, robinie og fyr prioriteret efter placering. Da avnbøg er et af parkens signaturtræer bør det dog fortsat være til stede i de større busketter.

Bepplantningsudvikling af busketter

Kanten af busketter omkring den romantiske park skal fastholdes

Der bør etableres tæt beplantning langs Kulturcenter Kildevæld for at styrke den grønne ramme om den romantiske park, et hegn kan sættes mens beplantningen etableres. Der kan indplantes arter, som er tilpasset faunaen og en mindre procentdel prydderter

I Frisportet kan plantes buske med spiselige frugter

Der kan genindplantes i det hullede beplantningsbælte mellem Frisportet og den romantiske del af parken. Et af hullerne ca. på midten bør bevares for at sikre sig til Kildevældskirken og sammenhæng mellem Frisportet og resten af parken

Der kan ske strategiske rydninger i buskettet, der afgrænser parken mod Vognmandsmarken, Bryggervangen og Bellmansgade for at fastholde sigtelinjer til Kildevældskirken

Aldrende busketter fx ved søen og parkens østlige kant mod skolen kan forynges eller udskiftes

Der kan indplantes skyggetålende buskarter (fx taks, hassel, dværgmispel og fjeldribs) i kantbeplantning mellem boligforeningen Vognmandsmarken og legepladsen

Ved boligforeningen Vognmandsmarken kan det yderste hegn og resterne af hækken fjernes

Snebær kan ryddes og erstattes af hjemmehørende eller for faunaen tilpassede arter

Der kan plantes slyngplanter (fx rådhusvin, vildvin eller gedebled) eller hæk langs hegnene omkring parken for at begrønne dem

Der kan efterlades bunker af kvas i busketterne for at fremme biodiversiteten

Ved udfald af avnbøg i den romantiske parks grønne kant kan der indplantes lysåbne træer (fx eg, røn, robinie og fyr). Avnbøg, som signaturtræ bør stadig være til stede i større busketter

Hullet beplantning i kanten mellem Frisporet og den romantiske park

5.2.3 Beplantningsudvikling af plæner og lysåbne naturtyper

Brugsplæner skal bevares som en del af udtrykket i den oprindelige park. Særligt bør de sydvendte plæner, hvor det er muligt at nyde solen, bevares i den oprindelige parks nordlige del.

På udvalgte steder kan etableres naturgræs, fælledgræs eller blomstereng for at fremme biodiversiteten. Naturgræs etableres, hvor slåningen er vanskelig på grund af de stærkt skrånende brinker. For at etablere naturgræsset, her kan der forsøgsvis anvendes beplantningsmåtter i stedet for såning.

Beplantningudvikling plæner og lysåbne naturtyper

Brugsplæner skal bevares som en del af udtrykket i den oprindelige park

Naturgræs, fælledgræs eller blomstereng kan etableres udvalgte steder til gavn for biodiversiteten. Naturgræsmåtter kan forsøgsvis anvendes på stærkt skrånende brinker

5.2.4 Søen og dens brinker

Kantsikringen langs søen mangler eller er nedslidt mange steder og bør derfor genetableres. Erosionen af brinkerne har besværliggjort væksten af planter, og derfor kan der etableres stauder, naturgræs eller naturlignende vegetation langs søens bredder (se 5.2.3). Forbedring af vækstvilkårene for undervandsplanter i søen kan kræve vandforbedrende tiltag. Når/hvis forholdene er gunstige, kan undervandsplanter genindplantes.

Det er muligt at rense søen og bortfiske fredfisk for at give bedre vandkvalitet. Der kan etableres flydende fugleøer, bredmætter eller flydende plantekummer, som forankres i søen. Hensigten med disse foranstaltninger er at give fuglene bedre rede- og rastemuligheder.

Aldrende træer og grene, der falder i søen, kan blive liggende for lige som flydende øer osv. at øge biodiversiteten. Neddykkede grene kan også tjene som ynglested for søens fisk. Mængden af træer og grene, som ligger i vandet, bør dog harmonere med parkens udtryk som romantisk park.

Søen og dens brinker

Kantsikring langs søen bør genetableres

Der kan etableres stauder, naturgræs, naturlignende bredvegetation langs søbredden

Aldrende træer eller grene, der falder i søen, kan blive liggende for at øge biodiversiteten

Søen kan oprenses** og fredfisk kan bortfiskes**

Der kan etableres flydende fugleøer, bredmætter eller flydende plantekurve, der forankres i søen*

Mulig etablering af fugleøer i søen

På de stejle søskrænter er træerne karaktergivende

5.2.5 Biodiversitet

For at understøtte fuglelivet i parken kan der opsættes redekasser til småfugle som stær, blåmejse, musvit og spurve. Flyvehullet bør vende mod øst eller nord for at undgå sol og blæst. Dette kan dog fraviges ved skygge og læ. Den bedste årstid for ophængning af redekasser er om efteråret, så fuglene kan nå at vænne sig til kasserne inden foråret. For yderligere at fremme biodiversiteten kan der opsættes insekthoteller.

Biodiversitet

Der kan opsættes fuglekasser til småfugle

Der kan opsættes insekthoteller

7. LITTERATUR

Kilde 1: Amphi Consult (2014), Bynatur i Skt. Kjelds Kvarter, 3. udgave

Kilde 2: Bylivstælling fra 2014: http://www.klimakvarter.dk/wp-content/2015/01/Bylivsrapport_2014_final.pdf

Kilde 3: Fiskeøkologisk Laboratorium (2013), Miljøtilstanden i Københavns Søer, Biologisk screening

Kilde 4: Fredning af Kildevældsparken 29.10.2009 - <http://www.fredninger.dk/wp-content/uploads/2014/12/08102.00.pdf>

Kilde 5: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2015), Bynatur i København

Kilde 6: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2015), Fællesskab København

Kilde 7: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2013), Gartnerisk Driftsmanual

Kilde 8: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2012), Københavns Kommunes Skybrudsplan 2012

Kilde 9: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2016) Københavns Kommunes Træpolitik 2016-2025

Kilde 10: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2013), Udviklingsplan for Kildevældsparken 2013-2018

Kilde 11: Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (2015), Vandhandleplan for Københavns Kommune, Del 1: Overfladevand

8. BILAG 1 - EKSISTERENDE FORHOLD

Tegnforklaring

Fredningsgrænse	Springvand	Hegn	Hegn legeplads	Træer	Brugsplæne	Teglstenssti	Tæt beplantning	Kildevældssøen	Asfaltbelægning
Rosenbed	Bygninger på legeplads	Udsigtsbro	Bænk, stol, bord	Fritløbsområde for hunde	Blomstereng/fælledgræs	Grussti	Bygninger	Sigtelinjer	

8. BILAG 2 - FREMTIDIGE FORHOLD

Etablering af rumskabende kantbeplantning

Nye borde/bænkesæt

Strategisk åbning i beplantningen for at undgå
generel gennemgang i beplantningsbæltet

Etablering af stauder, græsser, naturlignende
bredbeplantning

Omdannelse af eksisterende toiletter til
handicapvenlige toiletter

Reetablering af trappe, låge og hegn

Genmontering af bænke i terræn

Mulighed for ny belægning på legepladsen

Mulighed for motionsredskaber på legepladsen

Fældegræs/blomstereng

Etablering af tribune på legepladsens boldareal

Tegnforklaring

- Ny strategisk åbning i beplantning

Nye fugleøer

Fredningsgrænse

Interiør i hundegård

Borde-bænkesæt

Nyt hegn kulturcenter kildevæld

Kantbeplantning

Indplantninger v. Vognmandsmarken
- Hundegård
- Fældegræs
- Rosenbed
- Springvand
- Bygninger på legepladsen
- Eksisterende hegn
- Udsigtsbro
- Hegn legeplads

Bænke

Ny bevoksning Kulturcenter

Træer

Eksisterende busketter

Nye græsser og stauder ved søbred

Eksisterende brugsplæner

Stauder i Frisporet

Teglstenssti i Frisporet

Grusbelægning

Bygning

Kildevældssøen

Cykel- og gangsti

Ny sigtelinje fra Firsporet til Kildevældskirken

8. BILAG 3 - HANDLEPLAN
FOR BEPLANTNING

P11 Beplantning på Legepladsen (17584, 17583, 17561, 18349, 18350)
Mål: Bevare eksisterende beplantning.
- Der kan foryngelsesbeskæres på aldren-
de buske (fx sommerfuglebusk og bøg).
- Der kan indplantes: eksoter, fx figen (på
solpositioner), eller eksisterende arter, fx
sommerfuglebusk.

**P9 Levende hegn ml. landskabelig park og
legeplads (15137)**
Mål: Et tæt busket med 5-7 større og 5-7 min-
dre lysåbne træer.
- **Snebær og berberis kan rydes.**
- Der kan indplantes større og mindre træer: fx
eg, frynseeg, skovfyr, mirabel, taks, kirsebær-
kornel, alm. røn.
- Der kan indplantes buske: fx slåen, fjeldribs,
stedsegrøn gedeblad (L. henryii) og blågrøn
rose, bærmispel og surbær.

**P6 Busketter syd og vest for lege-
plads (27732 og 27731)**
Mål: Tætte busketter med lysåbne træer,
mod syd og vest.
- **Der kan fældes: Unge elm, ahorn,
spidsløn og bøg.**
- Der kan udtyndes blandt unge avnbøg.
- Der kan indplantes fx: skovfyr, eg, alm.
røn og engriflet hvidtjørn.
- **Der kan ryddes ud i snebær og maho-
nie.**
- Der kan indplantes med skyggetoleran-
te buske: fx taks, hassel, dværgmispel
(C. dielsianus, C. dammeri, C. salicifo-
lius var. Floccosus), dunet gedeblad og
kejserbusk.
- I 27731 kan det yderste hegn og den
yderste hæk fjernes.

P6 Busketter nord for legeplads (15136, 27640)
Mål: Tætte busketter med lysåbne træer.
- Aldrende buske kan foryngelsesbeskæres.
- **Unge elm, ahorn, spidsløn og bøg kan fældes.**

**P10 Stedsegrøn beplantning v. asfaltrampe (15222, sydlig
ende af 15137)**
Mål: Bevar 15222 som tæt busket.
- **Berberis kan fjernes.**
- **Hyld og snebær kan udtyndes/ryddes hvis der indplantes buske:**
fx liguster, fjeldribs, druehyld, rynkeblad.
- Der kan indplantes skovfyr, taks, stedsegrøn kaprifolie (L. henryii).

P4 (27637) Beplantningen mellem frisporet og den landskabelige park
- Mål: Foryng, luk huller og ryd til åbning (ved sigtelinje) gennem buskettet.
- For at lukke huller kan der indplantes skyggetolerante buske samt mindre, lysåbne
træer, på nordsiden: fx vildæble, engriflet hvidtjørn, hanesporetjørn, sargentsæble,
storbl. liguster, ribs og kejserbusk.
- Der kan lukkes huller på sydsiden: skarlagenstjørn, benved, surbær, hindbær.
- Der kan **ryddes/fældes buske, og til nød mindre træer, for at** etablere et
ca. 2,5 m bredt hul i buskettet, så sigtelinjen til kirken åbnes til Frisporet.
- Der kan indplantes skyggetolerante buske: fx slåen, hassel,
dværgmispel (C. melanocarpus), alm. og storbladet liguster,
dunet gedeblad, troldnød (H. Intermedia 'Diane') ved sti
gennem buskettet.

P5 Nordøstlig kant mod skolen (15163, 15166)
Mål: At lukke hullerne i kantbepl. mod skolen.
- **Snebær kan udtynd/ryddes** for at give plads til
andre arter.
- Der kan indplantes med unge træer, fx: alm. røn,
kirsebær, eg, kirsebærkornel.
- Der kan indplantes buske: fx dunet gedeblad, has-
sel, dværgmispel (C. melanocarpus), vildæble, slåen
og rose.
- Renhold for snebær og konkurrencesterke bun-
dækkearter.

**P8 Beplantning ml. sø og sydøstlig
sti (15194, 28502 og 28501)**
Mål: Beplantninger der skærmer mod
søen.
- **28501 kan rydes**, for at åbne udsigten
til avnbøgenes stammer.
- **Snebær kan udtyndes/ryddes** i 15194,
og der kan indplantes: fx blågrøn rose,
kejserbusk, fjeldribs, hindbær (på solpo-
sitioner).
- I busket 15194 skal kirsebærkornellerne
kroneudtyndes for døde grene, og nye
kan indplantes.

Prioritet

Prioritet 1	Prioritet 7
Prioritet 2, v. sø	Prioritet 8
Prioritet 3	Prioritet 9
Prioritet 4	Prioritet 10
Prioritet 5	Prioritet 11
Prioritet 6	

Græs Vand

**Kildevældsparken
Beplantningsudvikling
2019-24**

N

Skala 1:2000

0 10 20 50 m

5 15 25

P7 Sydlig kant mod vognmandsmarken (15138, 15140, 15134, 15165 og 15164)
Mål: Tættere busket med enkelte træer (8-16 over 60 cm i diam. og 8-16 mindre under 50 cm).
- Foryngelsesbeskær aldrende buske.
- **Snebær og hyld kan ryddes/udtyndes.**
- **Skyggende, selvsåede arter kan fældes (op til 40 cm): ahorn, spidsløn, elm, bøg og hæg.**
- Der kan indplantes i mindre træer/store buske og træer: fx alm. røn, eg, guldregn, alm.
hvidtjørn, hanesporetjørn, skarlagenstjørn.
- Der kan indplantes buske: fx kvalkvæd (mod syd), syren, dværgmispel (C. salicifolius var.
Floccosus, C. dielsianus, C. divaricatus), gedeblad, fransk rose, blågrøn rose, ribs, fjeldribs.

**P4 Indgang mod Vognmandsmar-
ken/Bellmandsgade (15134 og
15165)**
Mål: Indgang åbnes op og tydelig-
gøres.
- Som markeret omkring indgangen,
kan der **ryddes for snebær og hyld
og fældes for skyggende selvsåede/
vildskud op til 40 cm diam. (fx ahorn,
spidsløn, elm, bøg og hæg).**

8. BILAG 4 - HANDLEPLAN
FOR BEPLANTNING

P2 Nordlige busketter omkring søen (15220, 15221, 15196, 15259)

Mål: Spredte, skærmende og tætte busketter med træer.

- I aldrende busketter, kan buske (fx hvidkornel) foryngelsesbeskæres og **selvsåede elm, ahorn og spidsløn kan fældes**.
- Der kan indplantes: fx orangebarked pil, mannaask, femhannet pil.
- Buske kan indplantes i 15196, 15221, 15220: fx solbær, tørst, benved i busklaget.

P2 Nordlige brinker

Mål: Brinksikring mod erosion på lave brinker

- **Pilekrat kan skæres helt ned** (15260, 15261, 15257 og 15259).
- Træspuns og beplantnings- og stenruller kan etableres. Produkter som fx 'BesTec stenruller' (fra Nykilde) el. 'Bredrulle R1' (fra Veg Tech) kan bruges.

P2 Syd-sydøstlige (nord-nordvestvendte) brinker

Mål: Brinksikring, med skyggetolerante arter, mod erosion af det skrånende terræn

- **Pilekrat kan skæres helt ned** (15167, 15258, 15195 og 16024).
- Erosionsmåtter af fx kokos eller græsfibre kan monteres på brinken med træspyd eller lignende alene eller i under beplantningsmåtter.
- På brinkens nedre del, langs kanten til søen, kan beplantningsmåtter, som fx 'Bredmåtte S1' (fra Veg Tech), monteres. Her kan anvendes fx: kærmysse, engkabelleje, star (Carex sp.), fladstået siv, alm. freløs, eng-forglemmigej, kragefod, kær-ranunkel, dag-pragtstjerne, stor fladstjerne.
- På brinkens øvre del kan beplantningsmåtter, fx 'Vilde blomster måtte' (fra Nykilde), monteres (op mod plæne/ sti). Her kan arterne være tolerante overfor udtørring og næringsrig jord: fx gul snerre, hvid okseøje, gul okseøje, dunet vejbred, vild hør, rank vejsennep, lugtløs kamille, skive-kamille, markforglemmigej, harekløver, alm. røllike, stor knopurt, knopurt, kornblomst, kornvalmue, gul kløver, due-skabiose, alm. torskemund, blåhat, aften-pragtstjerne, vellugtende gulaks, bølget bunke, almindelig hvene, alm. hundegræs, hjertegræs, draphavre, blåaks.

P2 Solitære omkring søen

Mål: At etablere nye træer, når gamle fældes.

- Døde og fældede træer kan efterlades på bagsiden af buskettet mellem Frisporet og den landskabelige park (27637).
- En enkelt væltet/fældet død pil kan efterlades på kanten af søen som afsæt for redebygning for fugle.
- Som erstatning for døde og fældede solitære træer, omkring søen, kan der indplantes rødæl, hjertebladet el, og guldhængepil, mannaask og rødask (F. pennsylvanica 'Zundert').

P1 Ny ramme om trægruppe ved kulturhus

Mål: At indramme den åbne trægruppe med et tæt busket.

- **Der kan ryddes for/udtyndes i snebær.**
- Selvsåede skyggende unge træer kan fældes (avnbøg, bøg, elm, ahorn, spidsløn).
- Der kan indplantes skyggetolerante buske: fx hassel, taks og dværgsmispel (C. dielsianus, C. dammeri), el. slyngplanter, fx stedsegrøn gedefod (L. henryi). **Hedera kan IKKE anvendes, af hensyn til driften.**
- Der kan opstilles fodhegn/ hegn.

P3) Lindeallé i Frisporet

Mål: Alléen bevares og fornyes

- Ved mangel på træer i allén på over 30 % (ca. 12 stk.) kan der genindplantes med lind: fx Tilia x euchlora H 14-16 mTk

P2) Flydende veg.-øer

Mål: Etablering af flydende øer til redebygning etc. for mindre fugle.

- Der kan monteres (på brink el. søbund) og udsættes 2-4 bredmåtter som flydeøer, til fugle, i 'sikker' afstand fra parkens besøgende på brinken.

P2 Stedsegrønne busketter omkring søen (15219, 15197)

Mål: Tætte busketter med stedsegrønne arter.

- Der kan indplantes arter som findes i buskettet: taks, kristtjørn og buksbom.

Prioritet			
	Prioritet 1		Prioritet 7
	Prioritet 2, v. sø		Prioritet 8
	Prioritet 3		Prioritet 9
	Prioritet 4		Prioritet 10
	Prioritet 5		Prioritet 11
	Prioritet 6		
	Græs		Vand

**Kildevældsparken
Beplantningsudvikling
2019-24**

N

Skala 1:2000

0 10 20
5 15 25 50 m

